
Vergaderjaar 2000–2001 Nr. 234

---

27 636 (R 1678)**Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Speciale Administratieve Regio van de Volksrepubliek China Hongkong tot het vermijden van dubbele belasting van inkomsten, winsten, vermogenswinsten of vermogen van een onderneming die schepen exploiteert in het internationale verkeer; Hongkong, 2 november 2000****Nr. 1****BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 maart 2001

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 16 maart 2001.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen onderscheidenlijk van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 15 april 2001.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste en tweede lid, en artikel 5, eerste en tweede lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 2 november 2000 te Hongkong totstandgekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Speciale Administratieve Regio van de Volksrepubliek China Hongkong tot het vermijden van dubbele belasting van inkomsten, winsten, vermogenswinsten of vermogen van een onderneming die schepen exploiteert in het internationale verkeer (Trb. 2001, 2).¹

Een toelichtende nota bij dit verdrag treft U eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 16 maart 2001 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J.J. van Aartsen

---

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

TOELICHTENDE NOTA

§ 1. Inleiding

Het advies van de Raad van State van het Koninkrijk wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 25a, vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State).

Het onderhavige verdrag geeft regels die aanwijzen welke van de beide Partijen, het Koninkrijk der Nederlanden en de Speciale Administratieve Regio Hongkong, bevoegd is om, in overeenstemming met zijn nationale wetgeving, belasting te heffen over inkomsten, winsten, vervreemdingswinsten en vermogen van een onderneming die schepen in het internationale verkeer exploiteert. De beperking van het onderhavige verdrag tot de scheepvaart en niet mede tot de luchtvaart is gelegen in het feit dat de op 17 september 1986 te 's-Gravenhage tot stand gekomen (niet-fiscale) Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Hongkong inzake luchtdiensten, (Trb. 1986, 163), zoals gewijzigd door het op 9/16 december 1996 bij briefwisseling tot stand gekomen verdrag (Trb. 1997, 23), de dubbele belasting op luchtvaartactiviteiten al voorkomt.

Als verdragsluitende partijen worden in de preambule de regeringen van het Koninkrijk der Nederlanden en de Speciale Administratieve Regio van de Volksrepubliek China Hongkong aangemerkt. Het verdrag geldt uiteraard tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Speciale Administratieve Regio van de Volksrepubliek China Hongkong.

§ 2. De aanleiding tot de besprekingen

Al in het begin van de jaren '90 heeft de Nederlandse lucht- en scheepvaartsector op informele wijze aan het ministerie van Financiën kenbaar gemaakt dat het belang hechtte aan een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting met Hongkong ter zake van zowel de lucht- als de scheepvaart. Voor het ministerie van Financiën was dit verzoek van de Nederlandse lucht- en scheepvaartsector aanleiding om begin 1994 aan Hongkong het voorstel te doen een belastingverdrag ter zake van lucht- en scheepvaartactiviteiten te sluiten. De noodzaak voor een algemeen belastingverdrag in de relatie met Hongkong was en is in de praktijk niet aanwezig gegeven het feit dat Hongkong belasting op basis van een territoriaal systeem heft en Nederland door het Besluit voorkoming dubbele belasting 1989 en de deelnemingsvrijstelling in de relatie met Hongkong eenzijdig internationale dubbele belasting voorkomt.

Terzake van de luchtvaart heeft het door Nederland gedane voorstel aan Hongkong geleid tot een wijziging van de toen al bestaande Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Hongkong inzake luchtdiensten. Als gevolg van deze wijziging voorkomt deze Overeenkomst dubbele belasting op luchtvaartactiviteiten voor de op of na 1 januari 1996 aangevangen belastingjaren of -tijdvakken. De totstandkoming van de onderhavige gesloten regeling ter voorkoming van dubbele belasting op scheepvaartactiviteiten heeft door de overdracht van de soevereiniteit over het gebied Hongkong door het Verenigd Koninkrijk op 1 juli 1997 aan de Volksrepubliek China echter vertraging opgelopen.

Omdat Hongkong ook na de soevereiniteitsoverdracht op het terrein van de fiscaliteit autonoom en terzake daarvan zelfstandig tot het sluiten van verdragen bevoegd bleef, zijn de op 13 mei 1987 te Beijing tot stand gekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen (Trb. 1987, 93 en Trb. 1988, 20) en de op 14 augustus 1975 te Peking tot stand gekomen Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Volksrepubliek China inzake het zeevervoer (Trb. 1975, 96 en Trb. 1976, 42) niet op Hongkong van toepassing (zie ook het besluit van de staatssecretaris van Financiën van 4 juli 1997, IFZ 97/670 M,

Infobulletin 97/434). Het sluiten van een belastingverdrag terzake van scheepvaart was derhalve ook na de soevereiniteitsoverdracht nog steeds wenselijk.

Op 30 september 1997 heeft het ministerie van Financiën per persbericht nr. 97/154 verzocht om reacties van belanghebbenden op een met Hongkong te sluiten verdrag tot het vermijden van dubbele belasting van inkomsten en winsten uit internationale scheepvaart. Na publicatie van het persbericht ontving het ministerie van Financiën een reactie van een Nederlandse multinational. Deze is een voor Nederland transparant en voor Hongkong niet transparant samenwerkingsverband opererende multinational verzocht aan Nederland voor zijn aandeel in het samenwerkingsverband een regeling ter voorkoming van dubbele belasting met Hongkong te treffen.

§ 3. Budgettaire gevolgen

De omvang van de budgettaire gevolgen van het onderhavige verdrag zijn per saldo nihil. Voor het Nederlandse bedrijfsleven zullen de effecten van het verdrag gunstig zijn.

§ 4. Koninkrijkspositie

Het verdrag biedt de mogelijkheid om tot uitbreiding van de gelding tot de Nederlandse Antillen en Aruba over te gaan (artikel 5). De regering van de Nederlandse Antillen heeft hiertoe de wens te kennen gegeven. De regering van Aruba wenst vooralsnog geen gelding voor dat land. Teneinde het mogelijk te maken dat, wanneer de regering van Aruba dat wenselijk zal achten, die gelding direct tot stand kan worden gebracht, wordt de goedkeuring voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

§ 5. Artikelsgewijze toelichting

Belastingen waarop het verdrag van toepassing is en algemene begripsbepalingen (artikelen 1 en 2)

Overeenkomstig de internationale gebruiken terzake van belastingverdragen duidt het onderhavige verdrag de belastingen aan waarop het van toepassing is (artikel 1) en legt de voor dit verdrag noodzakelijke begripsomschrijvingen vast (artikel 2). In de omschrijving van het begrip «persoon» is uitdrukkelijk neergelegd dat ook een personenvennootschap als persoon kan worden aangeduid. Een door een personenvennootschap gedreven scheepvaartonderneming is alleen tot de toepassing van het onderhavige verdrag gerechtigd indien deze in één van de Partijen aan de belastingheffing is onderworpen. Een scheepvaartonderneming gedreven door een personenvennootschap die eigenaar of bevrachter van schepen is en waarvan de onderneming wordt beheerst of geleid in Hongkong wordt aldaar in de belastingheffing betrokken. Hongkong beschouwt namelijk samenwerkingsverbanden als zelfstandige entiteiten voor haar belastingheffing. Op verzoek van Hongkong is Nederland akkoord gegaan met het verlenen van toegang van trusts tot het verdrag. Deze toegang is echter beperkt tot de door Hongkong erkende trusts. De trustee van een dergelijke trust wordt voor diens activiteiten in Hongkong namelijk in de belastingheffing betrokken. Daardoor leidt de gerechtigdheid tot de toepassing van het onderhavige verdrag niet tot ongewenst gebruik daarvan.

Tussen Nederland en Hongkong bleek geen verschil van mening te bestaan over de uitleg van het begrip scheepvaartwinst. Ter verduidelijking van dit begrip is in de onderhavige Overeenkomst expliciet tot

uitdrukking gebracht dat scheepvaartwinst niet alleen de inkomsten of winsten omvat, die worden verkregen met de exploitatie van schepen in het internationale verkeer als zodanig, maar ook die welke daarmee rechtstreeks samenhangen en van bijkomstige aard zijn. Als voorbeelden worden daarbij genoemd de inkomsten of winsten uit de verhuur van schepen zonder bemanning en van containers, de inkomsten of winsten uit kaartverkoop en dienstverlening en de interest op gelden.

Zeevaart (artikel 3, eerste tot en met vierde lid)

De inkomsten of winsten van scheepvaartondernemingen van één van de Partijen die worden behaald in het internationale verkeer worden door de andere Partij van belastingheffing vrijgesteld. Hetzelfde is bepaald met betrekking tot het vermogen, de winsten behaald met de verkoop van schepen en de inkomsten, winsten of vermogenswinsten verkregen uit hoofde van een deelneming in een «pool», een gemeenschappelijke onderneming, een personenvennootschap of een internationaal opererend agentschap.

Zeelieden (artikel 3, vijfde lid)

Artikel 3, vijfde lid, wijst aan Nederland het heffingsrecht toe over beloningen verkregen uit een dienstbetrekking met een voor het verdrag in Nederland gevestigde werkgever. Na de inwerkingtreding van de Wet inkomstenbelasting 2001 kan Nederland het aan haar op basis van het onderhavige verdrag toegewezen heffingsrecht effectueren. Ten aanzien van niet-inwoners werkzaam voor een in Hongkong gevestigde werkgever op een schip dat op Nederland vaart, treedt Nederland op grond van het onderhavige verdrag van haar nationale heffingsrecht over het gedeelte van de beloning dat toerekenbaar is aan de vervulling van zijn dienstbetrekking in Nederland slechts terug indien de werknemer kan aantonen dat in Hongkong belasting is betaald.

Regeling voor onderling overleg (artikel 4)

Op verzoek van Nederland is een regeling voor onderling overleg in het verdrag opgenomen. Een onderlinge overlegprocedure dient aan te vangen binnen zes maanden na de dag waarop het verzoek daartoe van de andere Partij is ontvangen.

Inwerkingtreding en beëindiging (artikelen 6 en 7)

Het verdrag treedt in werking nadat beide regeringen elkaar hebben meegedeeld dat de wettelijk vereiste formaliteiten daarvoor zijn vervuld. De bepalingen van dit verdrag vinden in beginsel pas toepassing voor de belastingjaren en -tijdvakken die aanvangen op of na 1 januari van het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de laatste kennisgeving is gedaan. Van Hongkongse zijde werd er sterk op aangedrongen dat het verdrag met terugwerkende kracht in werking zou treden. Aldus is Nederland met Hongkong overeengekomen dat scheepvaartmaatschappijen op verzoek terugwerkende kracht tot in het jaar 1998 aan dit verdrag kunnen ontlene. De terugwerkende kracht werkt op deze wijze alleen in het voor- en niet in het nadeel van de betrokken scheepvaartmaatschappijen. Het verdrag blijft minstens zes jaar van kracht, daar zij pas in het zesde jaar na de inwerkingtreding kan worden opgezegd.

De Staatssecretaris van Financiën,
W. J. Bos

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. J. van Aartsen